

Súd: Okresný súd Považská Bystrica
Spisová značka: 4P/60/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3714208175
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Krivulčíková
ECLI: ECLI:SK:OSPB:2014:3714208175.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Považskej Bystrici samosudkyňou JUDr. Katarínou Krivulčíkovou vo veci starostlivosti súdu o mal. deti G. - C., F. X.X.XXXX I. J., F. X.XX.XXXX, obe deti bytom u matky, zastúpené opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica, deti rodičov J. Z., nar. XX.X.XXXX, bytom W. XXXX/XX, H.Á. T., t.č. E. XXX/XX, H. T. a C. G., F. XX.X.XXXX, T. H. XXX, H. T., Q.Č. Ú., C. X, S. v konaní o návrhu matky na zvýšenie výživného a o návrhu otca na zníženie výživného takto

rozhodol:

Súd konanie o návrhu otca na zníženie výživného **z a s t a v u j e .**

Otec je **p o v i n n ý** prispievať na výživu mal. detí G. - C., F. X.X.XXXX I. J., F. X.XX.XXXX, zvýšeným výživným na mal. C. zo sumy 66,39 Eur (2.000 Sk) na sumu 100,- Eur mesačne a mal. J. zo sumy 49,79 Eur (1.500 Sk) na sumu 80 Eur mesačne od 1.9.2014, ktoré bude zasielať vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletých.

Zameškané výživné od 1.9. 2014 do 31.10.2014 na mal. C. vo výške 67,22 Eur a na mal. J.F. vo výške 60,42 Eur je otec **p o v i n n ý** splácať v mesačných splátkach po 10,- Eur mesačne, ktoré bude zasielať vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletých spolu s bežným výživným až do úplného vyrovnania, keď prvá splátka je zročná v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti rozsudku, s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Vo zvyšku súd návrh matky **z a m i e t a.**

Týmto sa **m e n í** rozsudok Okresného súdu v Považskej Bystrici zo dňa 30.11.2006, sp. zn. 3P 47/2006 - 10 v časti výživného na mal. deti C. I. J..

o d ō v o d n e n i e :

Matka svojim návrhom doručeným súdu dňa 4.8.2014 domáhala sa zvýšenia výživného na mal. deti G. - C., F. X.X.XXXX a J., F. X.XX.XXXX, na mal. C. zo sumy 66,38 Eur na sumu 100 Eur mesačne a mal. J. zo sumy 49,79 Eur na sumu 100,-Eur mesačne od 1.9.2014. Svoj návrh odôvodnila tým, že rozsudkom Okresného súdu v Považskej Bystrici zo dňa 30.12.2006 sp. zn. 3P/47/2006 bol otec zaviazaný prispievať na výživu mal. C. výživným vo výške 66,38 Eur a na mal. Sebastiana výživným vo výške 49,79 Eur. Uviedla, že od roku 2006 náklady spojené s výchovu maloletých podstatne vzrástli. Od pôvodného rozhodnutia o výživnom mal. C. navštevuje už 4. ročník ZŠ v Považskej Bystrici a J. 3. ročník ZŠ v Považskej Bystrici. V súčasnej dobe býva s piatimi maloletými deťmi v prenajatom byte, kde platí nájomné vo výške 240 Eur mesačne. Poberá rodičovský príspevok vo výške 204,20 Eur, rodinné

prídavky na päť detí vo výške 117,60 Eur a výživné na mal. J. a C. vo výške 116,17 Eur a na ďalšie tri mal. deti vo výške 198,69 Eur. Vec bola zapísaná pod sp. zn. 4P/60/2014.

Otec svojim návrhom doručeným súdu dňa 4.8.2014 domáhal sa zníženia výživného na mal. J. I. C. z dôvodu, že sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, kde jeho finančná odmena je minimálna a preto nie je schopný vyhovieť požiadavkám matky a tiež aby sa nezvyšoval jeho dlh na výživnom. Vec bola zapísaná pod sp. zn. 11P/120/2014.

Uznesením Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 1.8.2014 sp. zn. 4P/60/2014-5 súd spojil na spoločné konanie konanie vedené pod sp. zn. 4P/60/2014 a konanie vedené pod sp. zn. 11P/120/2014 s tým, že ďalšie konanie sa bude viesť pod sp. zn. 4P/60/2014.

V priebehu konania, pred začatím pojednávania otec svoj návrh na zníženie výživného zobral v celom rozsahu späť a žiadal, aby súd v tejto časti konane zastavil.

Súd konanie o návrhu otca na zníženie výživného zastavil v zmysle § 96 ods. 1 O. s. p..

Otec s návrhom matky na zvýšenie výživného nesúhlasil. Uviedol, že si je vedomý, že deti potrebujú na výživu peniaze, avšak on je vo výkone trestu a nie je v jeho možnostiach platiť viac ako má určené. Na obe deti mu sťahujú 30 Eur. Vo výkone trestu je od 7.7.2012 a predpokladaný koniec výkonu trestu je 2.10.2015, o podmienenečné prepustenie nemôže žiadať. Uviedol, že pred nástupom do výkonu trestu, do roku 2011 pracoval na živnosť na úpravách bytov, potom živnosť zrušil a pracoval len príležitostne. Po prepustení z výkonu trestu sa bude mať možnosť zamestnať, aby mohol matke prispievať zvýšeným výživným. Vo výkone trestu je zamestnaný pri murárskych prácach, zarobí cca 130 Eur mesačne a z toho platí výživné a ďalšie zrážky. Nevlastní žiaden hnutelný ani nehnuteľný majetok väčšej hodnoty, nevlastní cenné papiere, nemá vklady na účtoch ani hotovosť okrem výplaty, čo u zostane vo výkone trestu na nákupy. Okrem mal. C. I. J. má ešte jedného plnoletého syna, ktorý je už zamestnaný. S matkou mal. C. je rozvedený, s matkou mal. C. I. J. neboli manželia, žili v spoločnej domácnosti. S deťmi je v písomnom kontakte.

Opatrovník sa k návrhu matky nevyjadril.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky a otca, oboznámil sa s obsahom pripojených spisov Okresného súdu v Považskej Bystrici sp. zn. 3P/47/2006 a sp. zn. 8P/15/2013, potvrdením o zárobku otca od ÚTVOS Ružomberok, potvrdeniami Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Považskej Bystrici o poberaní prídavkov na deti za rok 2014 a o poberaní rodičovského príspevku za rok 2014, dohodou o vykonaní práce zo dňa 2.9.2014, potvrdením o mzde matky zo dňa 3.10.2014, oznámením Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica zo dňa 12.9.2014 a 26.2.2013.

Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že rodičia mal. detí nie sú manželia, nežijú v spoločnej domácnosti, otec je od 7.7.2012 vo výkone trestu odňatia slobody, trest si vykonáva v ÚVTOS Ružomberok s dátumom prepustenia 2.10.2015.

Naposledy bolo výživné na mal. deti G. - C. I. J. upravené rozsudkom Okresného súdu v Považskej Bystrici zo dňa 30.12.2006 sp. zn. 3P/47/2006-10, právoplatným 30.12.2006, ktorým boli mal. deti J. I. C. zverené do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na výživu mal. C. výživným vo výške 66,39 Eur (2 000 Sk) mesačne a na výživu mal. J. výživným vo výške 49,79 Eur (1 500 Sk) mesačne.

V čase poslednej úpravy výživného rodičia mal. detí neboli manželia a nežili v spoločnej domácnosti, otec na výživu detí neprispieval od 1.11.2006. Matka bola na materskej dovolenke, poberala rodičovský

príspevok vo výške 146,05 Eur (4 400 Sk) a prídavky na dve deti vo výške 35,85 Eur (1 080 Sk). Spolu s deťmi bývala v prenajatom 1- izbovom byte, za ktorý platila mesačne nájom spolu s inkasom vo výške 219,08 Eur (6 600 Sk). Okrem mal. C. I. J. inú vyživovaciu povinnosť nemala.

Otec v čase poslednej úpravy výživného mal okrem mal. C. I. J. ešte jednu vyživovaciu povinnosť, bol nemajetný s nepravidelným príjmom vo výške podľa jeho vyjadrenia cca 663,88 Eur netto (20 000 Sk).

V súčasnej dobe bola matka do 7.9.2014 na materskej dovolenke, poberala rodičovský príspevok vo výške 203,20 Eur a rodinné prídavky na päť detí vo výške 117,60 Eur. Od 8.9.2014 je evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica, nepoberá dávky v hmotnej núdzi ani dávky v nezamestnanosti. Okrem toho pracuje na základe Dohody o vykonaní práce uzatvorenej so zamestnávateľom Š. E. M., W. XXXX/XX, H. T. a to od 2.9.2014 ako pomocná sila v kuchyni so zárobkom 2,023 Eur/hod.. Za mesiac september 2014 dosiahla zárobok 34,09 Eur netto. Okrem mal. C. I. J. má ešte tri vyživovacie povinnosti a to k mal. P. A.P. F.. X.X.XXXX, H. A. F.. X.X.XXXX I. I. A. F.. X.X.XXXX. Ocom maloletých detí je I. A., ktorý je t.č. vo VTOS, na deti prispieva mesačne sumou spolu 20 Eur a na tieto deti je matke vyplácané náhradné výživné do výšky 198 Eur. Spolu s mal. deťmi býva v prenajatom byte, za bývanie platí mesačne 250 Eur. V starostlivosti o deti pomáhajú matke jej rodičia.

Otec je v súčasnej dobe, od 7.7.2012 vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Ružomberok, prepustený by mal byť 2.10.2015. Vo výkone trestu je otec pracovne zaradený, jeho pracovná odmena je priemerne 110,94 Eur netto, z ktorej sumy platí výživné vo výške od 17,80 do 39,60 Eur. Okrem mal. C. I. J. otec iné vyživovacie povinnosti nemá. Pred nástupom do výkonu trestu bol otec do roku 2011 živnostník, živnosť však ukončil k 21.12.2010. Od 19.1.2011 do 21.8.2011 bol vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie, bol však pre nespoluprácu vyradený, nepoberal dávky v nezamestnanosti ani dávky v hmotnej núdzi. Následne pracoval len príležitostne s príjmom, ktorý neuviedol.

Mal. C. navštevuje 4. ročník základnej školy a mal. J. 3. ročník základnej školy. Podľa vyjadrenia matky deti nebývajú choré, má s nimi iba bežné výdavky spojené so zakupovaním školských pomôcok atď., do školy necestujú autobusom, nenavštevujú žiadne krúžky mimo školy, za ktoré by matka musela platiť. Podľa vyjadrenia matky otec detí už bol 4x odsúdený za neplatenie výživného, jedenkrát z toho bol odsúdený podmienčne a trikrát bol vo výkone trestu. Otec na výživu detí prispieva z výkonu trestu odňatia slobody mesačne od 17,80 do 39,60 Eur v závislosti od výšky mesačnej odmeny, matke je zároveň vyplácané náhradné výživné na obe deti do 116 Eur mesačne.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 63 ods. 1, 2 Zákona o rodine Rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima.

U rodiča, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, súd neberie do úvahy výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť alebo ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť v takom rozsahu v súvislosti s touto činnosťou, a možnosti a schopnosti povinného posudzuje podľa predpokladaného príjmu, aký by povinný dosiahol, ak by tieto výdavky nerealizoval.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu

výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery.

Po zhodnotení všetkých skutočností a dôkazov súd dospel jednoznačne k záveru, že návrh matky na zvýšenie výživného je dôvodný len sčasti. V danom prípade je nesporné, že výška vyživovacej povinnosti otca na mal. C. a mal. J. bola naposledy upravená rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 30.11.2006, sp. zn. 3P/47/2006-10, ktorým boli obe mal. deti zverené do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na výživu mal. C. výživným vo výške 66,39 Eur (2 000 Sk) mesačne a na výživu mal. J. výživným vo výške 49,79 Eur (1 500 Sk) mesačne.

Pri rozhodovaní o zmene výživného je potrebné porovnať okolnosti dôležité pre určenie výživného tak v čase skoršieho rozhodnutia ako aj v čase nového rozhodnutia. Predpokladom zmeny právoplatného rozhodnutia o výživnom je iba závažnejšia zmena pomerov. Zmenou pomerov v zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine sa rozumie výrazná zmena tých okolností (na jednej či druhej strane, t.j. oprávneného alebo povinného), ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom.

V danom prípade súd dospel jednoznačne k záveru, že od poslednej úpravy výživného na maloletého Dominika a Sebastiána došlo k podstatnej zmene pomerov na strane maloletých detí, kde v čase poslednej úpravy výživného mal. C. mal dva roky, mal. J. mal jeden rok a z tohto dôvodu boli obe deti v starostlivosti matky, ktorá s deťmi bývala v jednoizbovom byte s nákladmi vo výške 219,08 Eur, bola na materskej dovolenke a poberala len rodičovský príspevok a prídavky na dve deti spolu vo výške 181,90 Eur. V súčasne dobe obe maloleté deti navštevujú základnú školu - mal. C. 4. ročník a mal. J. 3. ročník.

Na druhej strane k podstatnej zmene pomerov došlo aj na strane rodičov maloletých. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že matke pribudli ďalšie tri vyživovacie povinnosti a to k mal. P. A. F. X.X.XXXX, H. A. F. X.X.XXXX I. I. A. F. X.X.XXXX, ktorých otec, t.č. taktiež vo výkone trestu odňatia slobody a na tieto deti je matke vyplácané náhradné výživné do výšky 198 Eur. Spolu s mal. deťmi býva v prenajatom byte, kde oproti času poslednej úpravy výživného matke vzrástli náklady na bývanie zo sumy 219,08 Eur na sumu 250 Eur. Matka je v súčasnej dobe nezamestnaná, 8.9.2014 evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica, nepoberá dávky v hmotnej núdzi ani dávky v nezamestnanosti. Pracuje na základe Dohody o vykonaní práce od 2.9.2014 ako pomocná sila v kuchyni so zárobkom 2,023 Eur/ hod.. Za mesiac september 2014 dosiahla zárobok 34,09 Eur netto. Otec na výživu detí prispieva od 17,80 Eur do 39,60 Eur mesačne, matke je vyplácané náhradné výživné na obe deti do sumy 116 Eur mesačne.

Je nesporné, že od poslednej úpravy výživného došlo k podstatnej zmene pomerov aj na strane otca a to v tom smere, že od 7.7.2012 sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody z dôvodu neplnenia si vyživovacej povinnosti voči maloletým deťom, s predpokladaným ukončením trestu 2.10.2015. Otec je pracovne zaradený s príjmom 110,94 Eur netto. Okrem mal. C. I. E. J. iné vyživovacie povinnosti nemá.

Je nepochybné, že mal. C. I. J. sú od poslednej úpravy výživného vekovo staršie a vyspelejšie, čím matke podstatne vzrástli náklady na ich výchovu a starostlivosť.

Súd pri svojom rozhodovaní prihliadol na všetky zhora uvedené skutočnosti, odôvodnené potreby mal. detí ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery oboch rodičov, taktiež na zmenu pomerov na strane maloletých detí, matky ako aj otca, avšak dospel k záveru, že do situácie, do ktorej sa otec v súčasnej dobe dostal, túto si zavinil sám, a skutočnosť, že je vo výkone trestu odňatia slobody, nemôže byť na ujmu výživného pre maloleté deti. V súčasnej dobe je matke vyplácané aspoň náhradné výživné namiesto otca, ktorý si vyživovaciu povinnosť riadne neplnil a neplní.

Podľa ustálenej aplikačnej praxe sa má v zmysle potencionálneho príjmu v posudzovať prípadný výkon trestu odňatia slobody za prečin zanedbania povinnej výživy, keď sa vychádza z toho, že práve výkon trestu z tohto dôvodu by nemal byť pre páchatela výhodou a preto pri ich kvalifikácii treba vychádzať z možných zárobkov. Na základe týchto skutočností bolo potrebné vychádzať z hľadiska kritérií potencionality príjmov a to z príjmu, ktorý otec naposledy dosahoval pred nástupom do výkonu trestu odňatia slobody. Je nesporné, že pred nástupom do výkonu trestu odňatia slobody bol otec nezamestnaný, nebol evidovaný na úrade práce a nepoberal žiadne dávky v hmotnej núdzi ani dávky v nezamestnanosti. Pracoval len príležitostne bez uvedenia konkrétnych zamestnávateľov a príjmu, z evidencie uchádzačov o zamestnanie bol vyradený pre nespoluprácu, na ktorú skutočnosť súd taktiež prihladol za použitia § 72 ods. 1 Zákona o rodine.

Vzhľadom k tomu, že otec by mal ukončiť výkon trestu odňatia slobody až 2.10.2015, dokedy bude musieť matka zabezpečiť sama starostlivosť o deti a prihladiť na súčasný príjem matky, jej osobné a majetkové pomery ako aj ľahkovážny postoj otca k plneniu si svojich vyživovacích povinností, súd dospel jednoznačne k záveru, že v danom došlo k tak podstatnej zmene pomerov na strane mal. detí a matky, ktorá zmena odôvodňuje zvýšenie výživného. Výška výživného upravená rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 30.11.2006, sp. zn. 3P/47/2006-10 nezodpovedá súčasným odôvodneným potrebám maloletých detí ani osobným a majetkovým pomerom matky, ktorej je vyplácané aspoň náhradné výživné namiesto otca, ktorý si svoju vyživovaciu povinnosť neplnil nielen pred nástupom do výkonu trestu odňatia slobody, ale ani v súčasnej dobe.

Vzhľadom za zhora uvedené skutočnosti a za použitia citovaných ustanovení Zákona o rodine súd dospel k záveru, že zvýšenie výživného na mal. C. na sumu 100,- Eur mesačne a na mal. J. na sumu 80 Eur mesačne zodpovedá odôvodneným potrebám maloletých detí ako aj možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom otca vychádzajúc zo zistenej zmeny pomerov na strane maloletých detí ako aj rodičov. Súd v tejto časti návrhu matky vyhovel a vo zvyšku návrh zamietol.

Vzhľadom k tomu, že k podstatnej zmene pomerov rozhodujúcej pre zmenu súdneho rozhodnutia o výživnom došlo od 1.9.2014, kedy obe deti nastúpili do ďalšieho ročníka základnej školy a matka sa stala nezamestnanou, súd za použitia § 78 ods. 1 Zákona o rodine zvýšil vyživovaciu povinnosť otca od 1.9.2014. Zameškané výživné od 1.9. 2014 do 31.10.2014 na mal. C. vo výške 67,22 Eur a na mal. J. vo výške 60,42 Eur súd zaviazal otca vzhľadom na jeho súčasné osobné a majetkové pomery splácať v mesačných splátkach po 10,- Eur mesačne spolu s bežným výživným až do úplného vyrovnania dlhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, cestou tunajšieho súdu na Krajský súd do Trenčína, v troch vyhotoveniach.

Podľa § 42 ods. 3 O. s. p. musí byť z podaného odvolania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a príloh tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis s prílohami, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Podľa § 205 ods. 1 O. s. p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O. s. p. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno zdôvodniť len tým, že: a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, za b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie

rozhodujúcich skutočností, d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené /§205a/, f/ rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.